

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci

žalobkyně: **T. K.**
zastoupena Organizací pro pomoc uprchlíkům
se sídlem Kovářská 4, 190 00 Praha 9

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 1. 2017, č. j. OAM- 100/LE-BE02-BE04-2016, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

I. Předmět řízení

1. Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobkyni udělena mezinárodní ochrana dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů („zákon o azylu“).

II. Obsah žaloby

2. Toto rozhodnutí napadla žalobkyně včas podanou žalobou, v níž namítala, že žalovaný v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany porušil ustanovení § 2 odst. 4, § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4 a § 52 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen správní řád), a

dále ustanovení § 12, 14 a § 14a zákona o azylu. K výzvě soudu žalobkyně žalobu doplnila prostřednictvím svého zástupce. Namítá nedostatečné zjištění skutkového stavu a odůvodnění napadeného rozhodnutí a s tím související chybnou analýzu již prožitého pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. V návaznosti na odůvodněnou obavu z pronásledování upozornila, že sehrála důležitou roli v případě odsouzení svého bývalého partnera V. K., státního příslušníka Ukrajiny, kdy příslušníkům kriminální policie předala veškeré informace, kterými k věci disponovala. Po zadržení bývalého partnera začala čelit výhrůžkám. Chování, které popsala (výhrůžné telefonáty, napadení v roce 2012, 2015), u ní vyvolává odůvodněný strach z pronásledování v případě návratu na Ukrajinu, kde příslušníci mafie působí. Vyděrači se telefonicky spojili i s jejím synem bydlícím na Ukrajině, vyhrožovali mu a upozorňovali ho, aby jeho matka mlčela. Z uvedeného dovozuje psychický nátlak a pronásledování ze strany soukromých osob napojených na mafii na Ukrajině, která je efektivně propojena se státní správou. Žalobkyně tak má odůvodněný strach z pronásledování vzhledem k tomu, že podléhá kontrole mafie a ne fungujícímu aparátu na Ukrajině. O propojení mafie a její kontrolou nad územím společně se státními složkami hovoří i mezinárodní zprávy.

3. Žalobkyně má za to, že ukrajinský právní systém není schopen zajistit jí ochranu před vážnou újmou, takový systém nelze považovat za dostatečný a nelze ani očekávat, že se na takové orgány bude obracet. K posouzení otázky schopnosti státu zajistit ochranu před pronásledováním či vážnou újmou odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008. Dále citovala ze zpráv pojednávajících o korupci na Ukrajině a nefunkčnosti justičního systému. Žalobkyně dále namítá, že obsáhlý výčet správním orgánem použitých podkladů rozhodnutí, citovaný na str. 4 napadeného rozhodnutí, není v rozhodnutí nijak reflektován a citován ve vztahu k obavám z pronásledování. V rozhodnutí je opakovaně odkazováno pouze na informaci MZV ČR č.j. 107283/2016-LPTP. Žalobkyně je toho názoru, že pokud by správní orgán uvedené zprávy skutečně použil, nedošel by k závěru, že na Ukrajině nedochází k pronásledování a že je zabezpečen fungující právní systém jako způsob ochrany státu před pronásledováním ze strany soukromých osob.
4. Závěrem žalobkyně citovala ustanovení § 14a odst. 1 a 2 zákona o azylu o doplňkové ochraně, a nesouhlasí s jejím neudělením. Dodala, že soukromé osoby mohou být původci pronásledování jak ve vztahu k osobám majícím nárok na udělení azylu, tak ve vztahu k osobám s nárokem na doplňkovou ochranu. Uvedla, že pro posouzení, zda je ochrana před vážnou újmou ze strany státu dostatečná, se uplatní výkladové pravidlo čl. 7 odst. 2 Směrnice Rady 2004/83/ES, dle něhož se má zpravidla za to, že ochrana je poskytována, jestliže stát, či strany nebo organizace ovládající stát učiní přiměřené kroky k zabránění pronásledování nebo způsobené vážné újmy, mimo jiné zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání jednání představující pronásledování nebo způsobení vážné újmy, a žadatel má k této ochraně přístup. Žalobkyně má za to, že správní orgán neprokázal, že by na Ukrajině byla zabezpečena fungující adekvátní ochrana. Navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žaloby, s níž nesouhlasí. Odkázal na obsah správního spisu, zejména na žádost o udělení mezinárodní ochrany,

výpovědi žalobkyně, použité informace o zemi původu a na vlastní rozhodnutí, na jehož správnosti setrval. Zopakoval azylový příběh žalobkyně (viz níže) se závěrem, že tvrzeným důvodem její žádosti o udělení mezinárodní ochrany je obava o její život ze strany ukrajinské mafie, která jí na území ČR vyhrožovala kvůli udání jejího bývalého přítele Policii ČR. Dalším důvodem je skutečnost, že na území ČR by chtěla i nadále žít se svým přítelem. Z důvodu, že byla okradena o doklady a nepodařilo se jí prodloužit včas vízum, jí bylo následně uděleno správní vyhoštění a byla zadržena.

6. K obavě z pronásledování žalobkyně ukrajinskou mafií v případě návratu na Ukrajinu z důvodu, že v ČR udala na Policii ČR svého bývalého přítele, který dle slov žalobkyně pro mafií pracoval, žalovaný předně uvedl, že se s tímto tvrzeným důvodem podrobně a přezkoumatelným způsobem vypořádal na straně 6 napadeného rozhodnutí ve vztahu k možnému udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu a na straně 10 napadeného rozhodnutí ve vztahu k možnému udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu.
7. Žalovaný obdobně jako v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že u soukromých osob, jakožto původců pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu, musí k podmínce samotného pronásledování přistoupit také záměrná nečinnost státních orgánů či jejich neschopnost adekvátní ochranu před pronásledováním poskytnout. V této souvislosti odkázal např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze 22. 12. 2005, č.j. 6 Azs 479/2004-41, či ze dne 14. 6. 2007, č.j. 9 Azs 49/2007-68, z nichž citoval. Poukázal na to, že žalobkyně na území ČR žije od roku 1999, popisované problémy se členy ukrajinské mafie započalo na území ČR v roce 2011. Žalobkyně se v ČR na policii neobrátila, přičemž v roce 2011, kdy podala policii informace vedoucí až k zatčení jejího bývalého přítele, žádnou výpověď do protokolu nepodala, s policisty se nesešla na policejní služebně a odmítla svědčit před soudem. I přes následné telefonické výhrůžky se na Policii ČR neobrátila, a to ani tehdy, když se jí policisté sami dotazovali, zda je u ní vše v pořádku. Její sdělení, že se na policii neobrátila, protože měla strach, je však v rozporu s jejím následným tvrzením, že se na území ČR cítí bezpečně. Žalovaný uvedl, že žalobkyně svou obavu s návratem na Ukrajinu spojuje s problémy, které měla na území ČR. Upozornil, že v případě pronásledování je nutné, aby jednání, které má zakládat odůvodněnost obav žalobkyně z pronásledování, bylo vázáno na zemi původu. Tam však žádné problémy s ukrajinskou mafií neměla, ani jiné problémy se státními úřady. Její obava, že by v případě návratu na Ukrajinu bylo ve výhrůžkách pokračováno či se snad jejich intenzita stupňovala, je pouze hypotetická.
8. K námitce týkající se zkorumpovanosti ukrajinských státních orgánů, na které by se z tohoto důvodu v případě problémů se soukromými osobami neobrátila, žalovaný opětovně odkázal na Informaci MZV ČR, č.j. 107283/2016- LPTP ze dne 25. 7. 2016, podle které může žalobkyně podat stížnost proti postupu policejních orgánů či jiných orgánů státní moci u prokuratury, nebo u útvaru vnitřní kontroly konkrétního policejního okrsku. V této souvislosti dále poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č.j. 5 Azs 7/2004-37, kde soud uvedl, že: „*pouhá nedůvěra občana ve státní instituce, zdůvodňovaná tvrzením, že nejsou schopny jej ochránit proti kriminálním živlům, nelze podřadit důvodům pro udělení azylu dle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.*“ Žalovaný nepopřel, že i soukromé osoby mohou být původci pronásledování ve smyslu ust. § 12 zákona o azylu, tak i vážné újmy ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu, nicméně v případě žalobkyně nelze opominout, že v zemi svého původu

nevyužila všech prostředků k ochraně před jednáním příslušníků mafie (jelikož k žádnému takovému jednání na Ukrajině zatím nedošlo), prostředků ochrany však nevyužila ani na území ČR. Dle názoru žalovaného tak žalobkyně neprokázala, že stát původu není ochoten či schopen poskytnout případnou ochranu proti uváděnému jednání. Rovněž neprokázala, že by uváděné jednání mafie vůči ní dosáhlo takové intenzity, aby je bylo možné vyhodnotit jako azylově relevantní pronásledování v minulosti či jako důvodnou obavu z pronásledování v případě návratu na Ukrajinu. Žalovaný dále zdůraznil, že ač žalobkyně zmiňované vyhrožování ze strany ukrajinské mafie začalo v roce 2011, žádost o udělení mezinárodní ochrany podala až v souvislosti se samotným zajištěním a hrozícím vyhoštěním z ČR. Odkázal na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu stran účelových žádostí o azyl z důvodu legalizace pobytu.

9. Žalobní námitka stran neudělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu je dle žalovaného neopodstatněná, neboť není v žalobě nijak konkretizována. Odkázal na stranu 8 napadeného rozhodnutí, kde zhodnotil i možnost udělení humanitárního azylu žalobkyni, a to v kontextu veškerých skutečností a důvodů, pro které o mezinárodní ochranu žádala. Neshledal však důvody hodné zvláštního zřetele, pro které by měl přistoupit k udělení tak výjimečného institutu, jako je humanitární azyl, který se uděluje zejména osobám těžce zdravotně postiženým, těžce nemocným, či osobám, které pocházejí z oblastí, jež jsou významně postiženy humanitární katastrofou způsobenou lidskými či přírodními faktory (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55). Navrhl proto, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Skutkové a právní závěry krajského soudu

10. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů. Věc projednal a rozhodl bez nařízení jednání při splnění podmínek dle ustanovení § 51 odst. 1, věty druhé s. ř. s.
11. V přezkumném řízení soud ověřil následující rozhodné skutečnosti.
12. V žádosti o udělení mezinárodní ochrany v ČR ze dne 11. 8. 2016, doplněné dne 15. 8. 2016, v rámci pohovoru provedeného dne 30. 8. 2016 a doplňujícího pohovoru provedeného dne 1. 9. 2016, žalobkyně uvedla, že má ukrajinskou národnost i státní příslušnost, je pravoslavného náboženského vyznání. Nemá žádné politické přesvědčení. Je rozvedená, její dvě děti žijí na Ukrajině. Do České republiky přicestovala v létě roku 1999. O mezinárodní ochranu žádá z důvodu problémů s ukrajinskou mafií, má strach z návratu na Ukrajinu, obává se o svůj život.
13. Uvedla, že v roce 1999 přicestovala do ČR na turistický voucher, poté si zařídila turistické vízum a následně pracovní vízum a živnostenský list. Šest let zde pracovala v hotelu. Vystřídala i další zaměstnání. V roce 2011 získala živnostenské oprávnění. Od roku 2014 pracovala jen v rámci krátkodobých brigád prostřednictvím svých známých. Ke svému životu ve vlasti uvedla, že se narodila v Kazachstánu, potom žila v západní části Ukrajiny. Její manžel odcestoval do ČR, po dvou letech přicestovala za ním, nejdříve jako turistka. Děti nechala na Ukrajině a v ČR začala pracovat v hotelu jako brigádnice. Vracela se na Ukrajinu, dceru si brala do ČR na prázdniny. Naposledy Ukrajinu navštívila v roce 2006, od té doby se tam již nevrátila. V té době byla již rozvedená a v ČR si našla ukrajinského přítele (V. K.), o němž nevěděla, že je mafián. Po

třech letech jejich známosti, někdy v roce 2009 ho začali navštěvovat různí lidé v drahých autech (v takovém případě musela opustit byt), domů se vracel nepravidelně, někdy i s modřinami. Během noci často telefonoval a odcházel z bytu. Zjistila, že hraje automaty, v herně se scházel s různými lidmi. Jednoho dne jí řekl, že pracuje pro jistého M. P., o němž prohlásila, že je „hlavou ukrajinské mafie“. Jednou po návratu domů našla v bytě na podlaze rozebrané zbraně. Opustila byt, a když se vrátila, vše bylo pryč. Chtěla volat policii, ale přítel ji rozbil telefon a varoval ji, aby mlčela, že má děti. Noc strávila mimo byt, pak příteli oznámila, aby se odstěhoval. Pod vlivem drog ji ohrožoval zbraní. Sebral si své věci a odešel. Zavolala policii a žádala číslo na kriminální policii. Tam ji odkázali na policejní oddělení v místě bydliště. Potom již nikam nevolala. Sami policisté z kriminální policie se jí ozvali zpět s tím, že je případ zajímavý. Sešla se s nimi (policisté muž a žena) na domluvené schůzce na Florenci, sdělila jim vše, co ví a dala jim telefonní číslo na dva členy mafie, které znala (sdělení proběhlo pouze ústně). Doporučili jí, aby někam odcestovala. Za tři dny se s policisty opětovně sešla, informovali jí o kriminální činnosti jejího druha v Bělorusku, kde byl údajně odsouzen na 10 let, a že je v evidenci Interpolu. To bylo někdy v listopadu 2011. Potom zjistila, že dne 2. 12. 2011 byl její bývalý přítel zadržen policií, dne 5. 12. 2011 celou akci odvysílala televize Nova. Odmítla veřejně svědčit a žádala, aby nic nebylo oficiálně zveřejněno. Po zadržení jejího bývalého přítele se jí ozvala jeho advokátka, schůzku s ní však odmítla. Do konce roku 2011 se jí už nikdo neozval. Po novém roce jí volala manželka příteleva známého s tím, že všichni vědí o tom, že informace poskytla policii ona. V březnu roku 2012 jí telefonicky vyhrožoval manžel známé, že udělala chybu a že nemyslí na rodinu. V létě roku 2012 na ni před ubytovnou čekaly dvě osoby (jednu poznala), sebraly jí kabelku i s doklady a vyhrožovaly jí, že pokud zavolá na policii, bude mít problémy. Krádež dokladů (mezi nimi i cestovní pas a živnostenský list) nikde nehlásila. Díky ztrátě dokladů si nemohla prodloužit vízum. Známi jejího bývalého přítele jí během roku 2012 opakovaně volali, aby svědčila v jeho prospěch, což odmítla. Koncem roku 2012 jí telefonicky vyhrožovali a obviňovali z toho, že dotyčný byl odsouzen díky ní (odsouzen byl v roce 2012 a umístěn ve věznici Mírov). Během následujících let jí občas volali a vyhrožovali, že vědí, kde bydlí a až se vrátí na Ukrajinu, tak jí to spočítají. Ani v jednom případě se neobrátila na policii. Koncem roku 2015 na ni před domem čekaly čtyři osoby, jeden jí sebral kabelku a praštil do ramene. Pak se již nic nedělo, ani tento incident na policii neoznámila. Policie ČR ji sama několikrát kontaktovala v roce 2012 a 2013 s tím, zda nemá nějaké potíže. Sdělila jim, že je v pořádku. Uvedla, že v ČR žádné problémy nemá, vše co uvedla, sepsala a uložila u kamarádky, která by v případě, že se jí něco stane, vše odnesla na policii. V případě návratu na Ukrajinu se obává potíží od osob napojených na vyděrače, které jí vyhrožovaly v ČR, tady mafie ví, že spolupracuje s policií. Na Ukrajině by nebyla tak chráněná jako v ČR. Telefonicky hovořila se synem na Ukrajině, který jí sdělil, že se s ním spojili vyděrači a řekli mu, aby ona mlčela. Na Ukrajinu by se vrátila v případě, že by vše bylo v pořádku, vracet se tam nechce, má zde přítele a chce si ho vzít. O mezinárodní ochranu požádala až nyní proto, že o této možnosti nevěděla a měla strach. Poté, co byla zajištěna (bylo jí uloženo správní vyhoštění), se telefonicky poradila s advokátkou a ta jí doporučila požádat o azyl. Dále uvedla, že má přítele (občana ČR), kterého zná tři roky a chce si ho vzít. Nesdílí s ním společnou domácnost, ale často ho navštěvovala. Na podporu svých tvrzení doložila správnímu orgánu ručně psaný dopis ze dne 28. 8. 2013 (půl stránky), v němž popsala své problémy s mafií. Správní orgán zajistil jeho překlad.

14. Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Konkrétně žalovaný při posouzení žádosti žalobkyně kromě jejích výpovědí vycházel z informace z Cizineckého informačního systému (CIS) ohledně předchozích pobytů žalobkyně na území ČR, Informace Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) ze září 2015 – Posouzení mezinárodní ochrany v souvislosti s vývojem na Ukrajině – aktualizace č. 3, ze Zprávy Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva o stavu lidských práv na Ukrajině (za období od 16. 11. 2015 do 15. 2. 2016) ze dne 3. 3. 2016, z Výroční zprávy Human Rights Watch 2016 – Ukrajina ze dne 27. 1. 2016, ze Zprávy Freedom House Ukrajina ze dne 27. 1. 2016, z Výroční zprávy Amnesty International 2015/2016 – Ukrajina ze dne 24. 2. 2016, ze Zprávy MZV USA o dodržování lidských práv na Ukrajině za rok 2015 ze dne 13. 4. 2016, z Informace MV Velké Británie – Ukrajina: Krym, Doněck, Luhansk, leden 2016 a Informací MZV ČR č.j. 107283/2016-LPTP ze dne 25. 7. 2016 a č.j. 103518/2016-LPTP ze dne 3. 6. 2016. Žalobkyně byla seznámena s výčtem podkladových informací, blíže se s jejich obsahem seznámit nechtěla, nevznela žádné námitky proti zdrojům informací či způsobu jejich získání, rovněž nenavrhla doplnění podkladů.
15. Soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu (§ 77 odst. 2 s. ř. s.) a po provedeném dokazování v návaznosti na příslušná zákonná ustanovení dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**.
16. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.
17. Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
18. Krajský soud po prostudování správního spisu s přihlédnutím k obsahu žaloby ve shodě se žalovaným konstatuje, že žalobkyně nebyla v zemi svého původu pronásledována ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. Sama v průběhu správního řízení uvedla, že nemá žádné politické přesvědčení a v zemi svého původu nevyvíjela žádné politické aktivity. Vlast opustila již v roce 1999 z důvodu následování svého bývalého manžela do ČR, který zde žil a pracoval a také z pracovních důvodů.
19. Krajský soud po provedeném přezkumném řízení rovněž neshledal, že by žalobkyně mohla mít důvodnou obavu z pronásledování pro některý z důvodů uvedených v písm. b) citovaného ustanovení, když výčet těchto důvodů je taxativní a nelze je rozšiřovat o důvody další. Žalobkyně ve své vlasti neměla žádné potíže se státními či bezpečnostními orgány, a jak je uvedeno výše, vlast opustila z důvodů azylově irelevantních již v roce 1999, když do ČR následovala svého bývalého manžela a na Ukrajinu se do roku 2006 opakovaně vracela (zůstaly tam obě její děti), aniž by tam měla jakékoliv potíže.

20. Žalobkyně o mezinárodní ochranu v České republice požádala v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá pod Bezdězem – Jezová, kam byla umístěna dne 8. 8. 2016, neboť po udělení správním vyhoštění (z důvodu neoprávněného pobytu na území ČR) nevycestovala z území ČR. Za důvod podané žádosti o mezinárodní ochranu uvedla obavy z návratu na Ukrajinu, neboť ji v ČR vyhrožovala ukrajinská mafie za to, že svého bývalého ukrajinského přítele udala Policii ČR. Dále uvedla, že by zde chtěla zůstat a žít se svým současným přítelem.
21. Z výpovědi žalobkyně je zřejmé, že na území České republiky dlouhodobě legálně pobývala a pracovala, a to až do 19. 4. 2012 (jak vyplývá z informace CIS). Poté, co jí byla ukradena kabelka s doklady (v létě 2012), vzniklou situaci nijak neřešila a pobývala zde nelegálně, za což jí bylo uloženo správní vyhoštění.
22. Žalobkyně za důvod svých potíží a obav z návratu do vlasti označila vyhrožování ze strany ukrajinské mafie na území České republiky. Popsala svůj vztah s ukrajinským přítelem, který pracoval pro ukrajinskou mafii, o čemž zpočátku nevěděla a jeho pozdější podezřelé kriminální aktivity, o kterých sama informovala Policii ČR. Bývalý přítel byl v roce 2012 odsouzen k trestu odnětí svobody na 10 let. Žalobkyně se několikrát neformálně sešla s policií, odmítla oficiálně proti dotyčnému vypovídat, jak v rámci vyšetřování, tak i soudního řízení, nebyl s ní sepsán žádný oficiální protokol a její jméno se v této souvislosti nikde neobjevilo (viz shora).
23. Přestože žalobkyně tvrdí, že jí bylo opakovaně vyhrožováno ze strany bývalých známých jejího bývalého přítele (tj. soukromých osob), a to prvně již v roce 2011, poté v roce 2012 a naposledy v roce 2015 (vyhrožováno bylo jejímu synovi na Ukrajině), uvedené problémy nikde neohlásila, i přesto, že byla Policií ČR několikrát vyzvána, aby se na policii v případě potíží obrátila (obdržela pro tento případ i telefonní číslo). Rovněž neohlásila krádež kabelky a ztrátu dokladů, nepodnikla žádné kroky k jejich obnově a na území ČR pobývala od dubna 2012 nelegálně.
24. Krajský soud zdůrazňuje, že zákon o azylu poskytnutí mezinárodní ochrany spojuje s problémy a pronásledováním ze zákonem vymezených důvodů, kterým žadatel čelil v zemi svého původu, či byla zde reálná obava, že by mu v případě návratu do vlasti hrozilo nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Z výpovědi žalobkyně je zcela zřejmé, před svým odjezdem z Ukrajiny, kam se i opakovaně vracela, žádné azylově relevantní potíže neměla, a to ani se státními orgány ani s mafií. Jí popisované potíže s ukrajinskou mafií měla na území České republiky a zde, kromě toho, že policii sdělila informace o kriminálních praktikách svého bývalého přítele, které zřejmě vedly i k jeho odsouzení, se se svými tvrzenými potížemi v podobě slovních výhrůžek a několika osobních kontaktů sama na policii neobrátila, ač jí byla případná pomoc ze strany policie opakovaně nabízena. Krajský soud tak ve shodě se žalovaným dospěl k závěru, že obava žalobkyně, že by v případě návratu na Ukrajinu bylo ve výhrůžkách ze strany soukromých osob (mafie) pokračováno, je pouze hypotetická.
25. Nelze rovněž přehlédnout, že ač žalobkyně počátek svých potíží s ukrajinskou mafií datuje již k roku 2011, o mezinárodní ochranu požádala až po několika letech, ač zcela jistě, pokud by uvedený problém vnímala natolik palčivě, mohla o mezinárodní ochranu požádat mnohem dříve. To se však nestalo a žádost podala až v okamžiku, kdy jí z důvodu uložení správního vyhoštění hrozilo nucené vycestování do země původu. K nutnosti bezprostředně požádat o mezinárodní ochranu soud odkazuje na rozsudky

Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 a ze dne 9. 2. 2006, č. j. 2 Azs 137/2005 (všechny zde citované rozsudky jsou dostupné na www.nssoud.cz), v nichž se uvádí, že *„o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Jakkoliv totiž není v zákoně o azylu stanovena konkrétní lhůta, v níž je po překročení hranice potřeba požádat o azyl, je třeba, aby podání žádosti o azyl následovalo skutečně neprodleně po vstupu do ČR, nebrání-li tomu nějaké závažné okolnosti.“* V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 1. 2005, č. j. 3 Azs 119/2004, je uvedeno: *„Jestliže cizí státní příslušník o azyl požádá až po poměrně dlouhé době strávené v České republice za situace, kdy jiné možnosti úpravy a obnovy legality pobytu na tomto území jsou vyčerpány, ztíženy nebo omezeny, jedná se přinejmenším o nepřímý důkaz toho, že situaci ve své domovské zemi, pokud jde o důvody, pro něž lze azyl udělit, ve skutečnosti nepociťoval natolik palčivě.“*

26. Krajský soud dále poukazuje na skutečnost, že o azylově relevantní pronásledování ze strany soukromých osob (zde členů mafie) se jedná pouze tehdy, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu (§ 2 odst. 6 zákona o azylu). Krajský soud ohledně pronásledování ze strany soukromých osob odkazuje např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu, ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, v němž se uvádí, že *„skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.“* Obdobně se touto problematikou zabýval též v rozsudcích ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 5/2003 - 51 a ze dne 18. 12. 2003, č. j. 6 Azs 45/2003 - 49. Stejně tak *„pouhá nedůvěra občana ve státní instituce, zdůvodňovaná tvrzením, že nejsou schopny jej ochránit proti kriminálním živelům, nelze podřadit důvodům pro udělení azylu dle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.“* srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004, či rozsudek ze dne 11. 3. 2004, č. j. 6 Azs 8/2003, v němž soud konstatoval, že *„neučinil-li stěžovatel žádné kroky k využití všech prostředků, které právní řád v zemi jeho původu k ochraně práv a svobod poskytuje, nelze učinit závěr, že mu taková ochrana nebyla poskytnuta, případně, že by mu sice byla poskytnuta, ale neúčinně“*. V projednávaném případě informace o zemi původu shromážděné žalovaným nesvědčí o tom, že by policie byla nefunkční či že by se ohrožená osoba nemohla domoci účinné ochrany od státních orgánů, pokud by se na ně obrátila. Ač žalobkyně namítá zkorumpovanost ukrajinské policie, sama nemá žádnou osobní zkušenost s tím, že by v případě žádosti o pomoc byla odmítnuta či se nedomohla ochrany ze strany dalších státních orgánů. Její obava, ač se v žalobě odvolává na zprávy a články pojednávající o korupci na Ukrajině a nefunkčnosti justičního systému, je ryze hypotetická. Nelze pominout, že problémy žalobkyně spočívaly ve vyhrožování ze strany soukromých osob, ke kterým došlo na území ČR, přičemž žalobkyně nevyužila ani případné nabízené pomoci ze strany Policie ČR. Z uvedeného důvodu lze dospět k závěru, že žalobkyní popisované potíže nedosáhly takové intenzity, aby je bylo možné označit za azylově relevantní pronásledování. I přes výhrady žalobkyně, soud odkazuje na informaci MZV ČR č. j. 107283/2016-LPTP ze dne 25. 7. 2016, která popisuje možnosti, jak lze na Ukrajině postupovat v případě stížnosti proti

postupu policejních orgánů a na jaké další státní orgány je možné se s žádostí o pomoc obrátit. Korupci jako negativní jev v činnosti některých státních orgánů přitom nelze zcela vyloučit ani ve vyspělých demokraciích.

27. Krajský soud pro úplnost doplňuje, že v ustálené judikatuře Nejvyššího správního soudu (např. v rozsudku ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 37/2003), je uvedeno, že azyl je institutem zcela výjimečným, který neslouží jako náhrada institutů zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Stejně tak nepředstavuje univerzální nástroj pro poskytnutí ochrany před bezprávím, třeba i surovým, hrubým a těžce postihujícím jednotlivce nebo i celé skupiny obyvatel, přičemž důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem přesně vymezeny, jsou poměrně úzké a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv tak, jak jsou v různých listinách a chartách tato práva uznávána (srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze č. j. 6A 709/2001 ze dne 30. 4. 2002). Rovněž platí, že „Institut azylu není a nikdy nebyl nástrojem k řešení nepříznivé osobní či ekonomické situace žadatele. Právo na azyl založené na mezinárodních úmluvách totiž v sobě nezahrnuje právo této osoby vybrat si zemi, kde se pokusí začít nový život odpovídající jeho představám, jelikož slouží výhradně k poskytnutí nezbytné ochrany cizím státem, je-li žadatel (popřípadě též jeho rodinný příslušník) ve vlastní zemi vystaven pronásledování ze zákonem vyjmenovaných důvodů, popřípadě existují-li jiné, zcela výjimečné okolnosti, za kterých by bylo nehumánní azyl neudělit“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2005, č. j. 4 Azs 34/2005-60).
28. Vzhledem k výše uvedenému soudu nezbývá než zopakovat, že azylové řízení je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze ho zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky, tak jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb. Krajský soud tak dospěl k závěru, že hlavním důvodem žalobkyní podané žádosti o mezinárodní ochranu byla snaha o legalizaci jejího dalšího pobytu na území ČR, což je důvod azylově irelevantní, jak je již uvedeno výše.
29. S učiněnými závěry žalovaného, že žalobkyně nespĺňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, se soud plně ztotožnil.
30. Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který zohledňuje rodinné vazby a uplatňuje se vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobkyně shledán zákonný podklad, neboť není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 cit. zákona. Ostatně ve vztahu k neudělení azylu dle § 13 zákona o azylu žalobkyně ničeho nenamítala.
31. Podle ustanovení § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu. Na udělení humanitárního azylu není právní nárok, jeho udělení je zcela na volné úvaze správního orgánu a rozhodnutí o něm podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Pokud žalovaný odůvodnil, že při posouzení rodinné, sociální, ekonomické situace, zdravotního stavu a věku žalobkyně neshledal důvody

hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, soud považuje učiněný závěr za přezkoumatelný. Žalobkyně ve své žalobě žádné konkrétní námitky či výhrady k neudělení humanitárního azylu neuvedla.

32. Následně soud přezkoumal postup správního orgánu ohledně naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany, jak mu to ukládá § 28 ve spojení s § 14a a § 14b zákona o azylu.
33. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
34. Ustanovení § 14b zákona o azylu upravuje doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny. V tomto směru žalobkyně žádné žalobní námitky nevznesla.
35. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. Žalovaný se odůvodnění neudělení doplňkové ochrany věnoval na stranách 9 až 12 napadeného rozhodnutí. Vycházel jak z výpovědi žalobkyně, tak i z informací získaných v průběhu správního řízení, které lze označit za transparentní, objektivní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí a způsobilé k posouzení, zda žalobkyni hrozí pro případ návratu skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Dospěl k závěru, že tomu tak není, přičemž konstatoval, že žalobkyně v zemi původu nikdy neměla potíže se státními orgány, ve vlasti proti ní nebylo a není vedeno trestní stíhání. Z pohledu doplňkové ochrany se opětovně zabýval všemi žalobkyní tvrzenými důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Krajský soud po zhodnocení výpovědi žalobkyně, posouzení doby a hlavního motivu jejího odchodu z vlasti, důvodů a okamžiku podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany a podkladových informací, nedospěl k závěru, že by žalobkyni v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy pro některý z důvodů dle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Po provedeném přezkumu má soud za to, že žalovaný se dostatečně a přezkoumatelným způsobem zabýval všemi zákonnými důvody pro udělení některé z forem doplňkové ochrany, jakož i posouzením hledisek vážné újmy dle § 14a odst. 2 zákona o azylu, a proto se s jeho závěry a odůvodněním i této části rozhodnutí ztotožňuje a dovoluje si na ně odkázat, jak připouští rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. Nejvyššího správního soudu, dle kterého: „*Je-li rozhodnutí žalovaného důkladné, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč*

jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, není praktické a ani časově úsporné zdlouhavě a týmiž nebo jinými slovy říkat totéž. Naopak je vhodné správné závěry si přisvojit se souhlasnou poznámkou.“

36. Krajský soud na základě výše uvedeného uzavírá, že neshledal namítané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu) a v souladu se zákonem, proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

V. Náklady řízení

37. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobkyni, která ve věci úspěch neměla. Žalovanému však žádné náklady v řízení před soudem nevznikly, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 26. června 2018

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně